

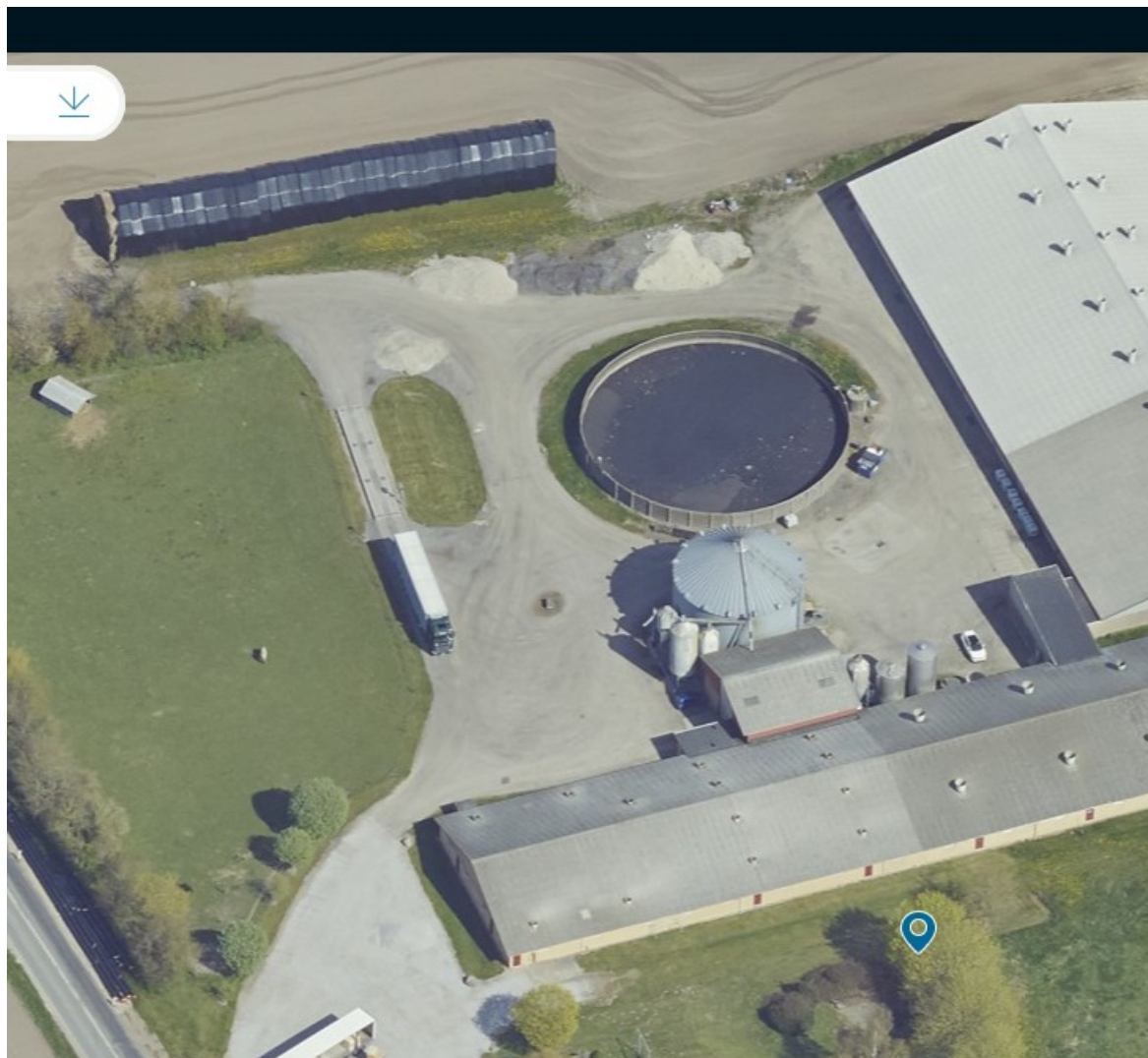
Husdyrgodkendelse § 16 a, stk. 1 i husdyrbrugloven

2. maj 2025

Moselundvej 1, Ørsted, 5620 Glamsbjerg

ASSENS
KOMMUNE

Figur 1: Ejendommen Moselundvej 1 (forår 2023).

Datablad

Emne	
Ansøger og ejer	Søren Stenskrog
Virksomhedens navn og adresse	Elmegaard, Moselundvej 1, 5620 Glamsbjerg
Matrikelnummer	17a m.fl. Ørsted By, Ørsted
Ejendomsnummer	8971950
Virksomhedens art - branchekode	014620 Produktion af slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 a stk. 1 husdyrgodkendelse i bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
CVR-nr.	25921208
CHR nr.	23328
Kontaktperson på bedriften	Søren Stenskrog, tlf.: 4060 1787, Mail: elmegaard@stenskrog.net
Konsulent	Jan B. Olsen, Velas, tlf.: 4079 0491, Mail: jbo@velas.dk
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, Miljø og Natur, assens@assens.dk
Sags ID	23/16858
Miljømedarbejder	Ove Johansen, tlf.: 6474 6854, Mail: jojoh@assens.dk
Husdyrgodkendelse.dk	Skema 240457 version 2 af 24. november 2024

Indholdsfortegnelse

1.	<u>INDLEDNING</u>	<u>6</u>
2	<u>AFGØRELSE: § 16 A, STK. 1 HUSDYRGODKENDELSE.....</u>	<u>7</u>
3	<u>VILKÅR FOR GODKENDELSE.....</u>	<u>8</u>
3.1	PRODUKTIONSAREAL.....	8
3.2	MANAGEMENT.....	8
3.3	TRANSPORTER.....	8
3.4	LUGT OG AMMONIAKEMISSION	8
3.5	STØJ.....	9
3.6	AFFALD	10
3.7	SKADEDYRSBEKÆMPELSE.....	10
3.8	OPHØR.....	10
4.	<u>OFFENTLIGGØRELSE.....</u>	<u>10</u>
5.	<u>KLAGEVEJLEDNING</u>	<u>10</u>
6.	<u>BILAG.....</u>	<u>11</u>
7.	<u>MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL.....</u>	<u>12</u>
8.	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM § 16 A</u>	
	<u>HUSDYRGODKENDELSE</u>	<u>16</u>
8.1	FORMÅL	16
8.2	BASISOPLYSNINGER.....	16
8.3	ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIG	17
8.4	STALDE OG PRODUKTIONER – PRODUKTIONSAREAL	18
8.5	LANDSKABELIGE VÆRDIER OG AFSTANDE	19
8.5.1	LANDSKAB OG PLANFORHOLD.....	19
8.5.2	FASTE AFSTANDSKRAV EFTER §§ 6 OG 8.....	20
8.6	AMMONIAKEMISSION	21
8.7	BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK).....	21
8.8	NATUROMRÅDER, FREDNINGER OG BILAG IV-ARTER.....	21
8.9	JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	25
8.9.1	SPILDEVAND (RETVAND)	25
8.9.2	PRODUKTION OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	25
8.10	NABOPÅVIRKNING	26

8.10.1	LUGT	26
8.10.2	STØJ	30
8.10.3	STØV.....	30
8.10.4	FLUER OG SKADEDYR.....	30
8.10.5	TRANSPORT.....	31
8.10.6	LYS.....	31
8.10.7	UHYGIEJNISKE FORHOLD.....	31
8.10.8	AFFALDSPRODUKTION	31
8.11	BAT FOR IE-HUSDYRBRUG JF. GODKENDELSESBEKENDTGØRELSENS § 44....	32
8.11.1	VANDFORBRUG JF. § 45 STK. 1 PUNKT 9.....	33
8.11.2	§ 45 ØVRIGE PUNKTER 7), 8), 10), 12) OG 13).....	33
8.12	SÆRREGLER FOR IE-HUSDYRBRUG JF. KAPITEL 17	33
8.12.1	MILJØLEDELSE § 51	33
8.12.2	MILJØLEDELSE – OPLÆRING AF PERSONALE § 52	34
8.12.3	PLAN FOR REGELMÆSSIG KONTROL, REPARATION, VEDLIGEHOLDELSE OG BEREDSKAB § 53.....	34
8.12.4	FODRINGSKRAV § 55	35
8.12.5	ENERGIEFFEKTIV BELYSNING § 56.....	35
8.12.6	STØVEMISSIONER FRA STALDANLÆG § 57.....	36
8.12.7	OVERHOLDELSE AF VILKÅR OG KRAV § 58.....	36
8.12.8	ÅRLIG INDBERETNING TIL KOMMUNEN § 59	36
8.12.9	OPHØR § 60.....	36
8.13	SAMMENFATNING	37
8.14	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING AF ANSØGNING.....	37
8.15	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING AF UDKAST TIL HUSDYRGODKENDELSE	38

1. Indledning

Søren Stenskrog har ansøgt om ny husdyrgodkendelse til husdyrbruget på landbrugsejendommen, Moselundvej 1, Ørsted, 5620 Glamsbjerg. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune første gang den 11. december 2023 og anden gang i en tilrettet udgave den 24. november 2024. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, hvor den er tildelt skemanummer 240457 version 2.

Ansøgningen skal behandles efter bestemmelserne i husdyrbrugloven¹ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse², vejledning m.v.

Den seneste godkendelse, der er meddelt til Moselundvej 1, er en § 12 miljøgodkendelse fra den 11. juli 2011, som senere blev suppleret med et tillæg den 2. august 2016. Der blev i tillægget meddelt godkendelse til et dyrehold med en årsproduktion af 60.000 smågrise og 8.100 slagtesvin. Med den gældende husdyrbruglov vurderes ændringer og udvidelser på husdyrbrug ikke længere ved antal dyr og dyreenheder, men på et produktionsareal³.

Der søges om husdyrgodkendelse til produktion af smågrise og slagtesvin i de eksisterende og et nyt staldanlæg. Det eksisterende og nye staldanlægs produktionsareal udgør i alt 6.676 m² til smågrise og slagtesvin. Der opføres ny staldbygning i forlængelse af en eksisterende stald og i nordvestlig retning herfor. Der blev i august måned 2024 efter anmeldelse meddelt husdyr- og byggetilladelse til opførelse af ny foderlade og to kornsiloer, som i skrive stund kan være under opførelse. I denne ansøgning er der ligeledes et ønske om opførelse af nyt udleveringsrum.

Kommunalbestyrelsen skal husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 42, stk. 2 ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsen træffer sin afgørelse. Grunden til denne regel er for at imødekomme den eventuelle effekt af indtil flere mindre udvidelser, som hver især ikke betyder noget i forhold til miljøbeskyttelsen, men som samlet set kan være en væsentlig belastning.

Husdyrgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Moselundvej 1.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 1 i husdyrbrugloven, da der er en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er også omfattet af BAT-krav⁴, da det jf. lovens § 27 stk. 2 gælder, at har husdyrbruget en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Der er foruden almindelig landbrugsdrift ikke andre aktiviteter på husdyrbruget.

Assens Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte produktionsareal til svineproduktionen i henhold til de gældende regler i husdyrbrugloven, tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

¹ Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

² Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

³ Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning.

⁴ Bedste tilgængelige teknik

Husdyrgodkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for husdyrbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 16 a, stk. 1 husdyrgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed et samlet produktionsareal på i alt 6.676 m² på landbrugsejendommen beliggende på Moselundvej 1, Ørsted, 5620 Glamsbjerg.

Husdyrgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes.

Husdyrgodkendelsen meddeles ifølge bestemmelserne i § 16 a i husdyrbrugloven og tilhørende bestemmelser i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Med denne afgørelse ophæves alle tidligere meddelte miljø- og husdyrgodkendelser til husdyrbruget.

Der skal søges og meddeles udledningstilladelse tag- og overfladevand og byggetilladelse til stald og udleveringsrum før projektet kan realiseres.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 240457 version 2, miljøkonsekventrapporten udarbejdet af ansøgers rådgiver med tilhørende bilag. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3 Vilkår for godkendelse

3.1 Produktionsareal

Staldnavn	Dyrehold	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Eksisterende stald	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	678 m ²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	890 m ²
Eksisterende stald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	25-49 % fast gulv	202 m ²
Stald 2013	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	900 m ²
Etape 1 + 2 2016	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.541 m ²
Etape 3 2023	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	2.465 m ²

I alt må det samlede produktionsareal maksimalt være på **6.676 m²**.

3.2 Management

- 3.2.1 Landbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.2.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.2.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at lejer holdes tørre, og at staldene holdes rene.

3.3 Transporter

- 3.3.1 Transport til og fra husdyrbruget skal primært foregå inden for normal arbejdstid kl. 07:00 – 18:00. Undtagelsesvis kan transporter foregå uden for normal arbejdstid. Der accepteres dog perioder med forøget aktivitet i forbindelse med sæsonpræget arbejde.

3.4 Lugt og ammoniakemission

Gyllekøling

- 3.4.1 Gyllekanalerne i staldene -i alt 3.826 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 3.4.2 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 26 W/m².
- 3.4.3 Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- 3.4.4 Den årlige driftstid skal være mindst 8.765 timer.

- 3.4.5 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 3.4.6 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 3.4.7 Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
- 3.4.8 Der skal monteres miljøkryds i alle ventilationsafkast

Egenkontrol

- 3.4.9 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- 3.4.10 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger,
- 3.4.11 Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige serviceraapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.5 Støj

- 3.5.1 Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Mandag-fredag Kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage Kl. 18-22 (1 time)	Alle dage Kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage Kl. 22-7 Maksimalværdi
Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag Kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- helligdage Kl. 7-14 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 3.5.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter, over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkår for landbrugsbedriften omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

- 3.5.3 Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller – beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 3.3.1 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller – beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1987 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen.

3.6 Affald

- 3.6.1 Husdyrbruget skal til en hver tid overholde Assens Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

3.7 Skadedyrsbekæmpelse

- 3.7.1 Skal ske efter de nyeste anbefalinger fra Statens Skadedyrlaboratorie. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

3.8 Ophør

- 3.8.1 Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.8.2 Ejendommens bygninger og stalde skal rengøres.

4. Offentliggørelse

Husdyrgodkendelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside, assens.dk den 2. maj 2025.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives senest den 3. juni 2025.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet når den er tilgængelig for Assens Kommune via Klageportalen. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Klagegebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager ikke kontanter. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlin-

gen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klager, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Assens Kommune. Assens Kommune videregiver herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Hvem kan klage?

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages

En klage over en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16a eller 16b eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommen hidtidige bebyggelsesareal. Det betyder, at godkendelsen, tilladelsen eller dispensationen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene

Du kan indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

6. Bilag

- Bilag 1: Ansøgningsskema nr. 240457 version 2
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 3: OML-forudsætninger og redegørelse + 6 bilag hertil

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Adresse	Postnr. og by
Assensvej 41	5560 Aarup
Assensvej 51	5560 Aarup
Assensvej 53	5560 Aarup
Assensvej 55	5560 Aarup
Assensvej 56	5560 Aarup
Basselundvej 13	5620 Glamsbjerg
Basselundvej 6	5620 Glamsbjerg
Basselundvej 9	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 156	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 157	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 158	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 160	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 162	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 163	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 164, 1. th	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 164, 1. tv	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 164, st. th	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 164, st. tv	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 165	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 167	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 169	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 170	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 175	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 183	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 186	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 187	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 189	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 190	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 193	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 196	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 197	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 201	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 207	5620 Glamsbjerg
Bogensevej 209	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 10	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 11	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 13	5620 Glamsbjerg

Broløkkevænget 15	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 2	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 2A	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 2B	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 3	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 4	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 5	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 6	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 7	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 8	5620 Glamsbjerg
Broløkkevænget 9	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 1	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 10	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 11	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 13	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 14	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 15	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 16	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 17	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 18	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 19	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 2, 1.	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 2, st.	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 20	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 21	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 22	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 24	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 25	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 26	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 27A	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 27B	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 28	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 29	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 3	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 30	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 31	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 32	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 33	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 34	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 35	5620 Glamsbjerg

Chr. Richardtsvej 38	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 4	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 40	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 42	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 6	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 7	5620 Glamsbjerg
Chr. Richardtsvej 9	5620 Glamsbjerg
Ellemosevej 1	5620 Glamsbjerg
Ellemosevej 18	5620 Glamsbjerg
Herdisvænget 3	5620 Glamsbjerg
Herdisvænget 4	5620 Glamsbjerg
Herdisvænget 6	5620 Glamsbjerg
Kaslundvej 6	5610 Assens
Moselundvej 1	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 11	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 13	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 14	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 15	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 16	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 18	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 19	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 23	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 26	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 29	5560 Aarup
Moselundvej 31	5560 Aarup
Moselundvej 33	5560 Aarup
Moselundvej 35	5560 Aarup
Moselundvej 37	5560 Aarup
Moselundvej 38	5560 Aarup
Moselundvej 39	5560 Aarup
Moselundvej 5	5620 Glamsbjerg
Moselundvej 9	5620 Glamsbjerg
Præstegyden 1	5620 Glamsbjerg
Præstegyden 28	5620 Glamsbjerg
Præstegyden 4	5620 Glamsbjerg
Præstegyden 7	5620 Glamsbjerg
Toftevangen 1	5620 Glamsbjerg
Ørsted Grave 4	5620 Glamsbjerg
Ørsted Grave 5	5620 Glamsbjerg
Ørsted Grave 8	5620 Glamsbjerg

Ørsted Grave 9	5620 Glamsbjerg
Ørsted Grave 15	5620 Glamsbjerg

Organisation	Adresse	Post nr.	E-mail adresse
Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd	Nytorv 2, 1. sal	6000 Kolding	TRsyd@stps.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiagade 13	2450 Kbh. SV	sydfyn@friluftsradet.dk
Rådet for Grøn Omstilling	Kompagnistræde 22, 3. sal	1208 Kbh. K	info@rgo.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7182 Bredsten	post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	dof@dof.dk
Odense Bys Museer	Overgade 48	5000 Odense C	museum@odense.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø	Nyropsgade 30	1780 København V	mail@sgav.dk

8. Miljøvurdering af ansøgning om § 16 a husdyrgodkendelse

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om det ansøgte husdyrbrug på Moselundvej 1, 5620 Glamsbjerg kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Assens Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 240457 version 2 via husdyrgodkendelse.dk, som kommunen modtog den 28. november 2024.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1, idet det er første gang, det godkendes efter den gældende husdyrbruglov og har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til miljøkonsekvensrapporten for yderligere oplysninger og vurderinger.

8.2 Basisoplysninger

Ansøger er Søren Stenskrog, som ejer svineproduktionen på Elmegaard, Moselundvej 1, 5620 Glamsbjerg.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) drives landbruget som en enkeltmandsvirksomhed. Startdato for virksomheden oplyses at være den 1. august 1987. Adresse for CVR nr. 25921208 oplyses som: Elmegaard ved Søren Stenskrog, Moselundvej 1, Ørsted, 5620 Glamsbjerg. Hovedbranchen er noteret med kode 014620 - Produktion af slagtesvin.

Ifølge CHR-registeret er det også Elmegaard ved Søren Stenskrog, Moselundvej 1, Ørsted, 560 Glamsbjerg, der er både ejer og bruger af besætningen på Moselundvej 1 registreret under CHR nr. 23328.

I ansøgningen er det oplyst, at Søren Stenskrog er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til husdyrgodkendelsen.

8.3 Erhvervsmæssig nødvendig

Ifølge bekendtgørelsens § 42, stk. 3 skal kommunen ved ny bebyggelse vurdere, om det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Der ansøges om opførelse af et nyt staldafsnit til smågrise med et bruttoareal på 3.120 m², og et nyt teknik- og udleveringsrum med et bruttoareal på 165 m². Herudover opføres en ny fortank på 113 m² med fast overdækning og der monteres telt-overdækning på eksisterende gyllebeholder med højde på 8,5 m.

I ansøgningen er også beskrevet opførelse af to nye kornsiloer og ny foderlade på 746 m² med højde på henholdsvis 14,0 m og 11,0 m. Disse bygninger blev der dog efter givet miljø- og byggetilladelse til i sommeren 2024 efter reglerne om udvidelser og ændringer af husdyrbrug efter anmeldelse jf. bestemmelserne i bekendtgørelsens kap. 6.

Fra Miljøstyrelsens Husdyrvejledningen (<https://husdyrvejledning.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen/14-kommunens-afgoerelse-om-godkendelse-og-tilladelse#landskablig>):

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt. Det er dog et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed, og denne vurdering bør fremgå af afgørelsen.

Ved vurdering af om en bygning er erhvervsmæssig nødvendig kan kommunen f.eks. se på, om der er tale om så omfattende byggeri, at det får en industrilignende karakter, om der er tale om fællesanlæg, der knytter sig til driften af flere ejendomme eller, om der er tale om stort byggeri til brug for mindre hobbybrug. Disse eksempler kan tale imod erhvervsmæssig nødvendighed for ejendommens drift som en landbrugsejendom.

Industrilignende karakter: Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg ikke kan karakteriseres som værende af industrilignende karakter. Der findes flere staldanlæg i Assens Kommune op til 10.000 m². Størrelsen på staldanlægget adskiller sig derfor ikke fra, hvad der findes i forvejen. Derudover har klagenævnet i afgørelser været oppe på over 20.000 m², før staldanlæg er blevet karakteriseret som industrilignende.

Fællesanlæg, der knytter sig til driften af flere ejendomme: Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg ikke kan karakteriseres som værende et fællesanlæg. Der er kun én ansøger til projektet, og det ansøgte passer til ansøgers egen produktion. Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten skrevet, at der ikke er nogen produktionsmæssig sammenhæng med øvrige husdyrbrug.

Stort byggeri til brug for mindre hobbybrug: Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg ikke kan karakteriseres som værende et stort byggeri til brug for et mindre hobbybrug. Moselundvej 1 er en landbrugsejendom (noteret med landbrugspligt i Geodatastyrelsens matrikelregistre) med et jordtilliggende på 83,3 ha, hvorfra der drives erhvervsmæssigt svinebrug af større karakter (kategori 1a jf. miljøtilsynsbekendtgørelsen). Det er derfor Assens kommunes vurdering, at der ikke er tale om et mindre husdyrbrug, der er karakteriseret som et hobbybrug.

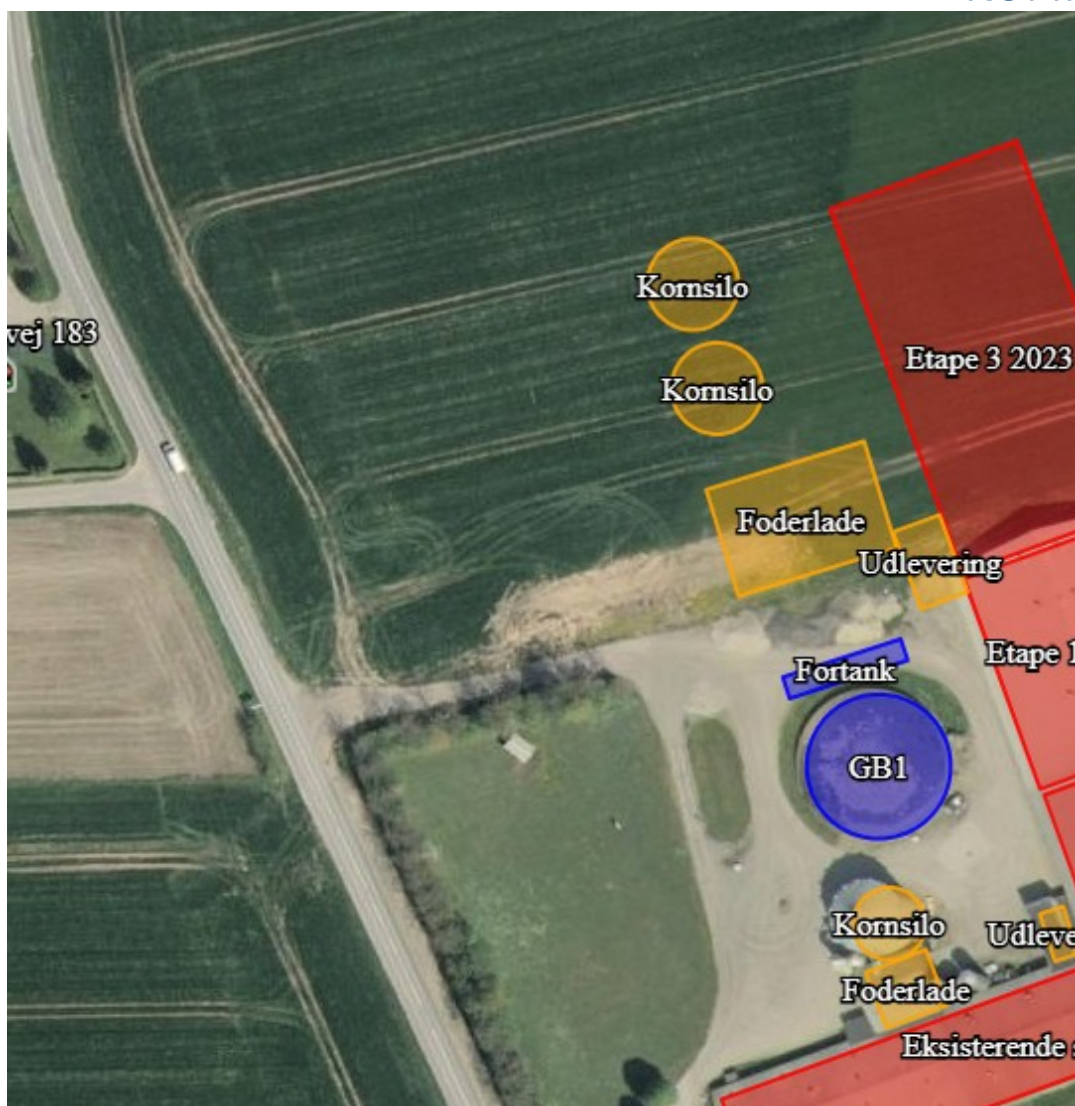
Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at byggeriet til det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

8.4 Stalde og produktioner – produktionsareal

Der er søgt om husdyrgodkendelse til det eksisterende produktionsareal, samt ny staldbygning, nyt teknik- og udleveringsrum, ny fortank og overdækning af eksisterende gyllebeholder.

Indretningen af de enkelte staldafsnit med beskrivelse og visning af produktionsarealerne fremgår af miljøkonsekvensrapporten, hvor det er angivet fra side 25 til side 30.

Det samlede produktionsareal for eksisterende og nye staldbygninger er på i alt 6.676 m². Placeringen af produktionsarealet fremgår af figur 1 (rødt).

Figur 1: Oversigt over staldbygninger (rødt), kornsiloer, foderlade og udleveringsrum (gult) og gødningsslagre (blåt) på Moselundvej 1.

8.5 Landskabelige værdier og afstande

8.5.1 Landskab og planforhold

Moselundvej 1 ligger i et område, der er udpeget, som et *Større sammenhængende landskab*, og et *Særligt værdifulde landbrugsområder*. Husdyrbruget ligger også i et område, der er udpeget som et *Bakket landbrugslandskab*. Ifølge kommuneplanen 2021-2033 står der, at i følge planloven skal kommunerne udpege og sikre særligt værdifulde landbrugsområder (SVL) samt beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug.

I Kommuneplan 2021-2033 står der følgende under større sammenhængende landskab:

Bebyggelse og anlæg i områder omkranset af større sammenhængende landskaber skal ske i respekt for de landskabsværdier, der er i det omkringliggende landskab.

I Kommuneplan 2021-2033 står der følgende under særligt værdifuldt landbrugsområde:

- *I SVL-områderne skal landbrugets udviklingsmuligheder og investeringsinteresser vægtes højt.*

I kommuneplan 2021-2033 står der følgende under bakket landbrugslandskab:

- I de bakkede landbrugslandskaber er det væsentligt, at landbrugskarakteren fastholdes, at markante geologiske strukturer fortsat opleves i landskabet og, at udsigter fra højtliggende terræn bevares som et karaktertræk. Nyt byggeri skal placeres lavt i terræn og respektere områdets skala. Udbredelse af skov- og naturområder skal følge de karaktergivende strukturer i området.

Grundlaget for landskabsudpegningerne i kommuneplan 2021-2033 og de nævnte retningslinjer er den landskabsanalyse, der blev udført i 2013.

De nye staldbygninger opføres i samme bygestil som den eksisterende bygningsmasse, hvor betonelementer og stålplader i gavlen videreføres. Taghældning er på 15 grader med eternittag. Der foretages ingen væsentlige terrænreguleringer i forbindelse med anlægsarbejdet, da terrænet er jævnt. Det vurderes at det ansøgte ikke er i strid med de landskabelige værdier i området.

Planforhold

Moselundvej 1 ligger i landzone, og nærmeste lokalplanlagte byzone er et boligområde i Ørsted ved Chr.Richardts Vej, der ligger ca. 900 meter syd for ejendommen.

Det eksisterende og ansøgte staldanlæg på Moselundvej 1 er ikke i strid med beskyttelseslinjerne: diger/kirke/skov/å/sø/strand/fortidsminde.

Assens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte, ikke er i strid med de landskabelige værdier eller planforhold.

8.5.2 Faste afstandskrav efter §§ 6 og 8⁵

Der er et fast afstandskrav på 50 meter ifølge lovens § 6 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner, samt nabobeboelse ved etablering/udvidelse/ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Hele staldanlægget overholder det faste afstandskrav. Af de korteste afstande er der ca. 66 meter fra eksisterende stald til Moselundvej 5 og ca. 170 meter fra ny stald til Bogensevej 183.

Etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændringer heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstand jf. § 8 i husdyrbrugloven:

1. 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er almen vandforsyning

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1572 af 30. juni 2023 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

2. 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
3. 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer
4. 15 m til offentlig vej og privat fællesvej
5. 25 m til levnedsmiddelvirksomhed
6. 15 m til beboelse på samme ejendom
7. 30 m til naboskel

Stald- og gødningsanlægget på Moselundvej 1 overholder alle afstandskrav.

8.6 Ammoniakemission

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 4.1, at den samlede ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre er på 4.767,1 kg N pr. år i ansøgt drift. I nudrift og i 8 års-drift er den samlede ammoniakemission på 4.367,7 kg N pr. år.

Ifølge ansøgningen anvendes der gyllekøling i alle stalde som ammoniakreducerende miljøteknologi. Effekten af gyllekølingsanlægget ses i beregningerne i ansøgningsskemaet afsnit 4.2.1 til i alt at være 731,7 kg NH₃-N pr. år.

Gyllekølingsanlægget er installeret for at reducere ammoniakemissionen til de omkringliggende naturområder. Den ammoniakreducerende effekt i procent er 14,1%. Gyllekøling er baseret på en køleeffekt på 18,1 W/m² i stalde med rørudslusning, hvilket resulterer i: $0,85 \times 18,1 \text{ W/m}^2 - 0,04 \times 18,12 \text{ W/m}^2 = 14,1 \%$ ammoniakreduktion fra spaltegulvsarealet.

Gyllebeholder bliver forsynet med fast overdækning, hvilket resulterer i en ammoniakreduktion på 50% fra dette gødningslager. Reduktionen er dog ikke medtaget i beregningerne til opfyldelse af BAT-kravene, da dette ikke er nødvendigt.

Assens Kommune indsætter vilkår om brugen af gyllekøling i alle stalde.

8.7 BAT (Bedste Tilgængelige Teknik)

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 5, at det samlede BAT krav er på 4.770 kg N pr. år, og den faktiske ammoniakemission fra staldanlægget på 4.767 N pr. år jf. afsnit 8.6 ovenfor.

Assens Kommune kan derfor konstatere, at BAT-kravet er overholdt med det ansøgte, ved brug af miljøteknologien gyllekøling.

8.8 Naturområder, fredninger og bilag IV-arter

De opgivne oplysninger i ansøgningen om ruhed og kumulation, der er anvendt til beregning af ammoniakdepositionen, er korrekte.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er Natura 2000-naturtyper, som omfattes af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme Natura-2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlage for området som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natur 2000-planlægningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natur 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

En del ammoniakfølsomme Natur 2000-sønaturlyper er endnu ikke kortlagt. Her skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning.

Når disse naturlyper er kortlagt, vil de automatisk blive omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Kortlagte naturlyper kan ses på Danmarks Miljøportal.

Kategori 1-natur omfatter desuden heder og overdrev inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. I det omfang disse naturlyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3 (naturbeskyttelseslovens såkaldte mosaikregel).

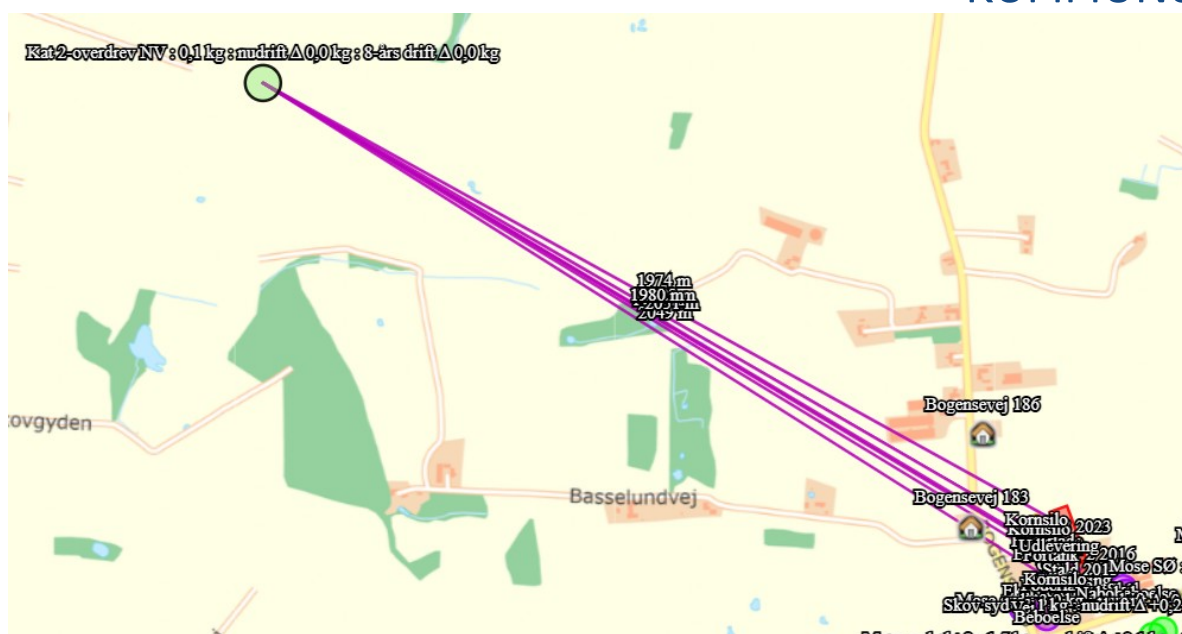
Ifølge Danmarks Miljøportals kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmeste kategori 1-naturområde ca. 9,3 km vest for staldanlægget i nærheden af Lillebælt, og er af naturlypen Riggær.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturlyper (beskyttet efter § 7 i husdyrbrugloven), der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

- Højmoser,
- Lobeliesøer,
- Heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
- Overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur.

Ifølge Danmarks Miljøportals kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmeste kategori 2-naturområde ca. 2 km nordvest for staldanlægget og er et overdrev – se figur 2.

Figur 2: Kortudsnit med placering af kategori 2-natur i forhold til staldanlægget på Moselundvej 1.

Overholdelse af krav til kategori 1- og 2-natur

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at total depositionen er på 0,0 kg N pr. ha pr. år for kategori 1-naturområdet og 0,1 kg N pr. ha pr. år for kategori 2-naturområdet. Dette er under det strengeste krav på 0,2 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition for kategori 1-natur og 1,0 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition for kategori 2-natur jf. § 27 og § 28 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det er Assens kommunes vurdering at kravet til ammoniakemission til kategori 1-natur og 2-natur er overholdt med det ansøgte.

Kategori 3-natur

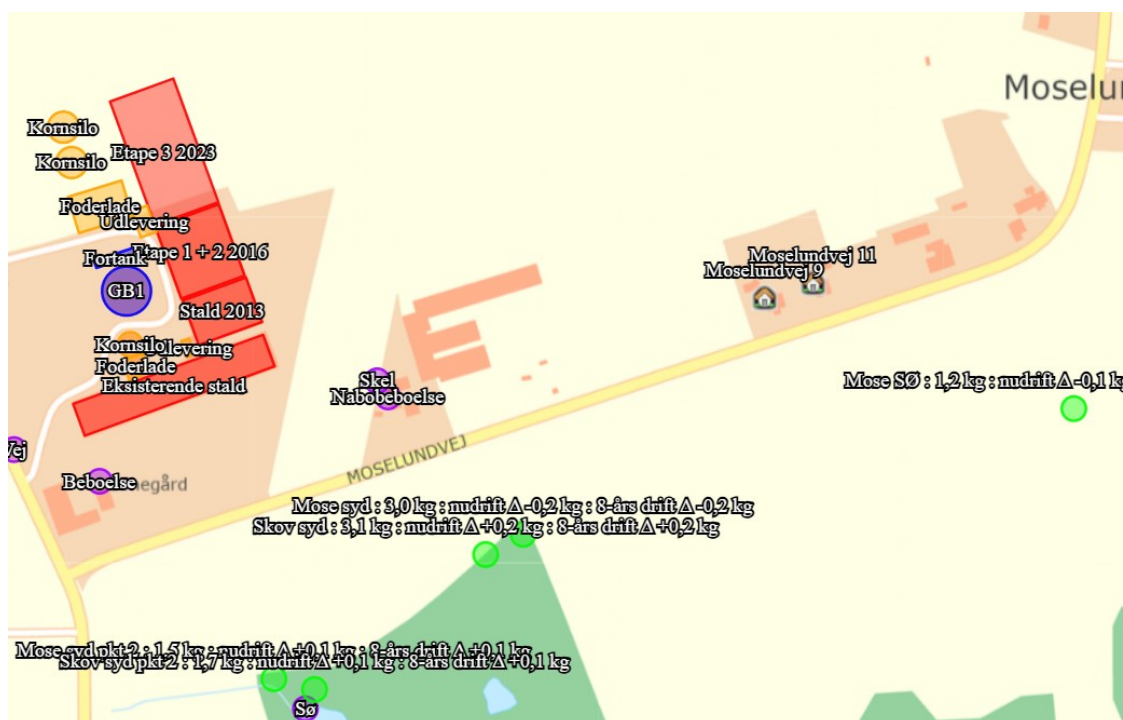
Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og visse typer skove.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles et mere skærpet krav end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder jf. § 30 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Enge og søer er ikke omfattet af definitionen på kategori 3-natur, men når de er beskyttet af naturbeskyttelsesloven § 3, gælder det, at der ikke må ske en tilstandsændring, og kommunen er i forbindelse med behandling af en ansøgning om godkendelse/tilladelse til husdyrbrug forpligtiget til at vurdere, om der er risiko for tilstandsændring i de omkringliggende § 3 naturbeskyttede områder.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at der er fem kategori 3-naturområder, som er beliggende tæt på husdyrbruget. De pågældende naturområder består af tre moser og to skove.

Skovene får en merdeposition af ammoniak på henholdsvis 0,1 og 0,2 kg N pr. ha pr. år. Momsen, der ligger syd for staldene får en merdeposition på 0,1 kg N pr. ha pr. år. Mosen, der ligger østsydøst for staldene får en merdeposition på -0,1 kg N pr. ha pr. år.

Figur 3: Kortudsnit med placering af kategori 3-natur i forhold til staldanlægget på Moselundvej 1

Assens Kommune vurderer ud fra ovenstående, at kravene til henholdsvis totaldeposition og merdeposition af ammoniak i naturområderne omkring staldanlægget på Moselundvej 1 er overholdt med det ansøgte.

Der indsættes vilkår om brug af gyllekøling og teltoverdækning for at reducere ammoniakemissionen.

Fredninger

Der er ikke registreret fredninger i nærheden af husdyrbruget, som vurderes at kunne blive påvirket af det ansøgte.

Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag IV er der opført et antal dyre- og plantearter, der er beskrevet som værende af betydning for EU-fællesskabet. I Danmark er der ca. 40 bilag IV-arter, blandt andet er der flagermus, markfirben og stor vandsalamander. Arterne kræver streng beskyttelse, hvorfor deres naturlige udbredelsesområder skal sikres mod forringelser. Dyrene må for eksempel ikke fanges ind, deres æg må ikke indsamles, og deres yngle- og rasteområde må ikke ødelægges.

Denne beskyttelsespligt gælder også i forbindelse med kommunens meddelelse af tilladelse og/eller godkendelse jf. reglerne i husdyrloven. Kommunen skal vurdere og sikre, at en gennemførelse af det ansøgte ikke medfører ødelæggelse eller beskadigelse af arternes yngle- eller rasteområder.

Assens Kommune har ikke kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter, der i denne sag kan være omfattet af bilag IV-arters yngle eller rasteområder. Dette er ikke ensbetydende med, at disse lokaliteter ikke findes i området – bilag IV-arter kan i øvrigt også vandre ind og ud af lokale områder.

I områdets vandhuller, krat og skovbryn er det sandsynligt, at der lever padder, f.eks. løvfrø og salamander.

For begge gælder, at de yngler i lysåbne vegetationsrige vandhuller, som oftest også er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. I forbindelse med denne sag sker der ikke ændret fysisk påvirkning af disse naturområder.

På baggrund af de afgivne oplysninger i ansøgningen, hvor emissionen fra husdyrbruget er begrænset, er det Assens Kommunes vurdering, at en gennemførelse heraf ikke vil medføre ødelæggelse eller beskadigelse af eventuelle yngle- og rasteområder. Det vurderes derfor ikke at være behov for meddelelse af særlige vilkår i denne forbindelse.

8.9 Jord, grundvand og overfladevand

Et husdyrbrug kan påvirke jord, grundvand og overfladevand ved afledning af spildevand fra befæstede arealer, tagflader mv., samt ved opbevaring af husdyrgødning.

8.9.1 Spildevand (restvand)

Spildevand til gyllebeholder

Spildevand (rengøringsvand fra stald) fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Afledning af tag- og overfladevand

Tag- og overfladevand ledes til vandløb. Ansøger har redegjort for, at der vil blive søgt om udledningstilladelse, når der samtidig skal søges om byggetilladelse.

8.9.2 Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Som supplement til ansøgningen er der modtaget følgende oplysninger:

Forventet produceret husdyrgødning = 16.000 m³/år svarende til 1.333 m³ pr. måned. Al gødning fragtes til Biogasanlæg og returneres til lagre på ansøgers ejendomme og til ledige lagre på andre ejendomme. På ansøgers ejendomme er der opbevaring på 5.200 m³ i gyllebeholdere, fortank og stald. I lagre på andre ejendomme er der opbevaring på 5.500 m³. Opbevaringskapacitet i alt er på 10.700 m³ svarende til 8 måneders opbevaring. Dette kan være tilstrækkelig opbevaring, når der spredes husdyrgødning om efteråret på arealer og markafgrøder, hvor det er tilladt.

Ved nødvendig yderligere krav til opbevaringskapacitet kan der findes yderligere ledig lagerplads på 2000 m³. Desuden kan Biogasanlæg aftage husdyrgødning, hvis dette bliver nødvendigt.

Kravet om tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødning er et tilsynsanliggende og reguleres efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶.

8.10 Nabopåvirkning

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til gener inden for følgende områder:

- lugt
- støj
- rystelser
- støv
- fluer
- transporter
- lys
- uhygiejniske forhold
- affaldsproduktion

8.10.1 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning. Opbevaringsanlæg placeres normalt i tilknytning til staldanlæggene og vil derfor også normalt være placeret i tilstrækkelig afstand fra omboende.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over produktionsareal og dyretype er det f.eks. staldindretning, gulvtype, ventilationsanlæggets udformning og styring, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gøde adfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem, gulvtype og produktionsareal beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand, der minimum skal være fra kilden, før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener".

⁶ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- Produktionsarealer i m²
- Emissionsfaktorer for forskellige dyretyper og staldsystemer
- Effekt af lugtreducerende miljøteknologi
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed

Det digitale ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk, foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Naboejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau. Beskyttelsen af disse ejendomme forventes imødekommet ved overholdelse af de generelle afstandskrav.

I ansøgningsskema nr. 240457 version 2 ses et samlet resultat af lugtberegningen i afsnit 6.1. Her fremgår det, at genekriterierne (korrigeret geneafstand) er overholdt med det ansøgte til både nærmeste byzone og til samlet bebyggelse. Til Bogensevej 167, som er den beboelse, der ligger nærmest staldanlægget i klyngen af samlet bebyggelse, er den korrigerede geneafstand for lugt i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 690 meter. Den vægtet gennemsnitsafstand fra staldanlægget til samme beboelse er angivet til 767 meter. Tilsvarende gælder det til nærmeste byzone, som er området ved Chr. Richardtsvej i Ørsted. Den korrigerede geneafstand fra staldanlægget og dertil er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 957 meter, hvor vægtet gennemsnits afstand er angivet til 972 meter.

Lugtkravet til de nærmeste nabobeboelser er ikke overholdt jf. de generelle beregningsmetoder, der anvendes i husdyrgodkendelse.dk. Korrigeret geneafstand til nærmeste enkeltboliger Bogensevej 183, Bogensevej 186 og Moselundvej 9 er 370 meter og længere end vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 227 meter, 326 og 351 meter. Dermed er lugtgenekriteriet til disse 3 boliger ikke overholdt. Ansøgningen er derfor ledsaget af en konkret OML-beregning til belysning af den faktiske spredning af lugt fra det konkrete staldsystem monteret med det konkrete ventilationsanlæg og den deraf følgende lugtpåvirkning hos de nærmeste nabobeboelser.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B at den standardiserede spredningsberegning efter OML-modellen, der er indeholdt i Miljøstyrelsens lugtmodel, på baggrund af ansøgningen kan erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen. Den standardiserede spredningsmodel, der er indeholdt i FMK-modellen, kan kun i særlige tilfælde erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B at den standardiserede spredningsberegning efter OML-modellen, der er indeholdt i Miljøstyrel-

sens lugtmodel, på baggrund af ansøgningen kan erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen. Den standardiserede spredningsmodel, der er indeholdt i FMK-modellen, kan kun i særlige tilfælde erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen.

Miljøstyrelsens lugtmodel er en forenklet OML-beregning, hvor beregningerne tager udgangspunkt i standardiserede forhold. Hvis det ansøgte husdyrbrug afviger, kan ansøger i stedet foretage en egentlig konkret OML-beregning, hvor der fx indtastes konkrete oplysninger om afkastenes placering, ventilationsydelse, mm, og i tilfælde af kumulation med andre husdyrbrug, skal oplysninger om disses beliggenhed og lugtemission indregnes. Det er derfor muligt at præcisere beregningen af om lugtgenekriteriet ved en nabo, samlet bebyggelse eller byzone er overholdt ved at foretage en konkret OML-beregning. Det betyder, at hvis beregningerne i husdyr-godkendelse.dk efter de to modeller viser, at geneafstanden er længst efter Miljøstyrelsens lugtmodel, vil der altid kunne foretages en mere præcis konkret OML-beregning.

Indtil Miljøstyrelsens lugtmodel blev indført til beregning af geneafstanden ved ændring af husdyrbrugloven i 2007, blev geneafstanden beregnet efter FMK-modellen. Da den nye lugtmodel blev indført, blev det samtidig besluttet, at naboer til husdyrbrug ikke skulle stilles ringere end de havde været tidligere, da beregninger kun blev foretaget efter FMK-modellen. Derfor bygger reguleringen nu på, at den model, der giver den længste geneafstand, skal anvendes.

Hvis det er Miljøstyrelsens lugtmodel, der viser den længste geneafstand, kan ansøger således foretage en konkret OML-beregning. Geneafstanden kan dog som udgangspunkt ikke i en sådan sag blive kortere end den geneafstand, der er beregnet efter FMK-modellen. Dette skyldes, som beskrevet ovenfor, at FMK-modellens af-skæringskriterie er videreført i lovgivningen af hensyn til ikke at stille naboer ringere, end de var før ændringen i husdyrbrugloven i 2007. Se også NMK-132-00783, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet præciserer:

”Det er således Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at FMK-modellen fastsætter beskyttelsesniveauet i tilfælde, hvor en konkret OML-beregning viser en kortere geneafstand end beregnet efter FMK-modellen, *medmindre* der er meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis. I sidstnævnte tilfælde, kan en konkret OML-beregning også erstatte FMK-modellen.”

Er det FMK-modellen, der viser den længste geneafstand, vil beregningen ikke umiddelbart kunne erstattes af en konkret OML-beregning, da FMK-modellen er en simpel statisk beregning, hvor der ikke kan foretages korrektioner for ventilationsforhold, vindforhold mm.

Ansøger har dog mulighed for at foretage en konkret OML-beregning, uanset om det er FMK-modellen, der viser den længste geneafstand, hvis der er meget afvigende ventilationsforhold, f.eks. ved etablering af centralt afkast, eller fordi den hyppige vindretning for anlægget/anlæggene påviseligt ikke er vest/sydvestlig. I sådanne tilfælde afviger lugtspredningen markant fra standardsituationer af stald-anlægget, og man kan derfor i sådanne situationer se bort fra standardresultatet fra FMK-modellen, og i stedet beregne lugtgeneafstanden i en konkret OML-beregning med udgangspunkt i lugtemissionerne beregnet efter MSTs lugtmodel. En konkret

OML-beregning skal altid foretages med udgangspunkt i de emissioner i $\text{OU}_E/\text{m}^2/\text{s}$, der følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 6 for det specifikke staldsystem, de ansøgte produktionsarealer og evt. anvendelse af teknologi. Det betyder, at det er beregningerne af emissioner fra produktionsarealerne i OU/s i husdyrgodkendelse.dk, der skal lægges til grund for den konkrete OML-beregning.

Kildestyrken skal altså fastsættes i OML beregningen som hidtil. Efter at husdyrreguleringen er overgået fra dyreenheder til stipladsmodellen er det emissionen fra stipladsen (arealet), der skal tages udgangspunkt i til denne beregning i stedet for kg dyr på stald.

For at beregne ventilation skal antallet af stipladser anvendes, under hensyn til fuld staldudnyttelse iht. Dyrevelfærdsreglerne. I Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse d. 27-06-2017 (NMK-132-00750, NMK-132-00756), gennemgås for hvilket ventilationsinterval standardlugtemissionerne er gældende.

Da lugtgenekriterierne er angivet i hele tal i bekendtgørelsens § 32 og ikke med angivelser af decimaler, er det disse hele tal, der gælder. Resultaterne i OML-beregningens outputfil skal derfor afrundes efter almindelig gældende matematiske regler for afrunding. F.eks. vil lugt være overholdt, hvis den konkrete OML-beregning viser, at lugtpåvirkningen er 7 OU pr. m^3 ved samlet bebyggelse. I tråd med dette er der i forhold til ammoniakafskæringskriterierne i bekendtgørelsen angivet grænseværdier med én decimal, og her skal der så anvendes én decimal i afrundingen af resultatet.

Anvendes der en konkret OML-beregning, der erstatter de standardiserede beregninger efter enten Miljøstyrelsens lugtmodel eller FMK-modellen, skal beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 i forhold til alle tre genekategorier overholdes, dvs. byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone mv. og enkeltboliger uden landbrugspligt. Den konkrete OML-beregning skal med andre ord tillige omfatte nærmeste samlede bebyggelse og byzone, samt øvrige relevante enkeltboliger uden landsbrugspligt, selvom der kun er ønske om at erstatte beregningen til én enkelt bolig med en OML-beregning. Se også klagenævnsafgørelserne 20/07349 fra 31. maj 2022 og 20/03295 og 20/03574 fra 19. april 2023.

Baggrunden herfor er, at når der foretages en OML-beregning, inddrages der mere præcise data om ventilationsforhold mv. og evt. kumulation. Det er derfor nødvendigt at undersøge, at genekriteriet til de andre genekategorier fortsat er overholdt, beregnet på dette mere præcise grundlag.

Ansøgningen er bilagt OML-beregninger med bilag, som er gennemset og vurderet af kommunen. Resultatet af beregningen viser, at lugtkravene til naboer, samlet bebyggelse og byzoneområde kan overholdes.

Lugtkravet er overholdt ved hjælp af valgte staldsystemer herunder gulvtyper, hyppig udslusning af gylle, ved anvendelse af gyllekøling i gødningskanalerne og ved anvendelse af miljøkryds i afkastene.

Gyllekølingsanlægget reducerer lugtudsendelsen og dermed også lugtpåvirkningen hos omboende. Den lugtreducerende effekt er indregnet med 20 pct. Gyllekølingsanlægget skal være i drift 365 dage om året, svarende til 8.760 driftstimer. Miljøkryds i afkastene er en teknik, som øger lufthastigheden. Denne effekt indregnes i OML-beregningen ved en reduktion af afkastdiameter på 15 pct. Desuden opnås også en lugtreducerende effekt ved indregning af 16 pct. reduktion ved hyppig gylleudslusning i eksisterende stald til slagtesvin.

Ifølge ny lovgivning af 1. maj 2023 skal der foretages gylleudslusning i alle slagtegristalde, når der er en gyllehøjde på 10 cm, som er en gennemsnitlig gyllehøjde i staldsektionen, dog hyppigst hver syvende dag. Der skal føres logbog over, hvornår gylleudslusningen er foretaget og gyllehøjden noteres. Logbogen skal opbevares i fem år. Der er ikke krav om hyppig udslusning i eksisterende so- og smågrisestalde - kravet om hyppig udslusning gælder alene nye staldprojekter, som indsender ansøgning om miljøgodkendelse efter 1. maj. 2023.

På baggrund af ovenstående kan Assens Kommune konstatere, at lugtkravene ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Der indsættes vilkår om, at staldene skal forsynes med gyllekøling, og at afkastene alle skal monteres med miljøkryds.

8.10.2 Støj

Der er nærmere redegjort for støj i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.1 side 17.

Assens Kommune vurderer, at med de nævnte støjklender kan Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser⁷ overholdes. Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser indsættes, som standartvilkår i afgørelsen.

8.10.3 Støv

Det er oplyst, at afstanden til naboer gør, at de ikke generes af støvgener fra foderhåndtering og transporter på ejendommen.

Assens Kommune er enig i vurderingen, at det ansøgte, ikke giver anledning til støvgener hos omboende.

8.10.4 Fluer og skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler, så de ikke er til gene for omgivelserne. Rotter bekæmpes sammen med skadedyrsfirma.

Der har ikke tidligere været klaget til kommunen over fluer eller andre skadedyr fra ejendommen. Der er heller ikke ved tilsyn konstateret tilstedeværelse af fluer eller spor fra tilhold af rotter.

Assens kommune indsætter et standartvilkår om de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorie, som skal følges.

⁷ <https://mst.dk/luft-stoej/stoej/stoejgraenser/graensevaerdier-virksomheder/>

8.10.5 Transport

Det er primært transporter til og fra ejendommen, som vurderes ved miljøgodkendelse, da færdsel på offentlig vej reguleres af politiet, og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Kommunen skal i helt særlige tilfælde vurdere, om det ansøgte kan give væsentlige gener for naboerne langs transportvejene for transporterne af husdyrproduktionens rå- og hjælpestoffer og produkter. Særlige tilfælde kan bl.a. være ved etablering af husdyrbrug eller hvis transporterne primært sker igennem en byzone. I øvrigt reguleres belastning af de lokale vejnet ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.5 ses en oversigt over de forskellige transporter, hvor det kan konkluderes, at antallet af transporter med det ansøgte stiger fra ca. 1.040 stk. til ca. 1.350 stk. om året. Forøgelsen sker primært ved antallet af grisetransporter, fodertransporter og transport af gylle til biogasanlæg. I nævnte tilfælde foregår transporterne med lastbil.

I miljøkonsekvensrapporten er det også oplyst, at til- og frakørsel til ejendommen foregår via Moselundvej. Dette antages at være en fejl, da oversigtskort viser, at der kun er etableret til- og frakørsel til ejendommens erhvervsområde via 2 indkørsler fra Bogensevej.

Assens Kommunes vurdering

Assens Kommune har vurderet, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt.

Det skal påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis at betragte landzone som landbrugets erhvervsområde, hvor beboere af boliger i landzonen må acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Assens Kommune stiller vilkår for at begrænse generne fra transporter og trafik.

8.10.6 Lys

Der vil være udendørs belysning i forbindelse med driftsbygningerne af hensyn til mandskabstrafik til stald. Det vurderes ikke at genere omgivelserne.

Assens Kommune er enig i vurderingen

8.10.7 Uhygiejniske forhold

Assens Kommune har ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen konstateret uhygiejniske forhold på ejendommen, og har heller ikke modtaget klager over det.

8.10.8 Affaldsproduktion

Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jf. de generelle bestemmelser, samt det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ i Assens Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning af oplagene og bortskaffelse.

Assens Kommunes erhvervsaffaldsregulativ:

Brændbart og farligt affald (<200 kg pr. år), som lysstofrør, varmepærer, sprayflasker, pesticidrester og oliefiltre kan afleveres på kommunens genbrugspladser, når landbruget er tilmeldt én af ordningerne for genbrugspladserne, som administreres af Assens Forsyning.

Farligt affald (>200 kg pr. år) og klinisk risikoaffald, som medicinrester, medicinflasker og kanyler skal bortskaffes via den kommunale ordning, der administreres af Assens Forsyning. Det er Stena Recycling, der afhenter og håndterer affaldet.

Tilmelding sker hos Assens Forsyning. Hvis man ønsker at indgå en aftale med en anden virksomhed end Stena, så skal man søge en dispensation hos Assens Kommune, for at blive fritaget for den kommunale ordning. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at virksomheden er godkendt til at modtage farligt affald og klinisk risikoaffald.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse af affald, herunder de fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune". Det betyder, at landbruget skal være tilmeldt mindst én af de tvungne affaldsordninger for farligt affald eller have søgt om dispensation herfra.

Håndteringen og bortskaffelsen af affald vil blive håndteret under tilsynet.

Assens kommune indsætter et standartvilkår om, at husdyrbruget skal til en hver tid overholde Assens Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA.

De opbevares hygiejnisk og overdækket, samt i container på plads ved grusvejen.

8.11 BAT for IE-husdyrbrug jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 44

Assens Kommune skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet i § 26 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik*
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,*
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,*
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,*
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,*
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og*

7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Se BAT-redegørelse i miljøkonsekvensrapporten begyndende side 19. På den baggrund vurderer Assens Kommune, at husdyrbruget lever op til kravene om BAT.

8.11.1 Vandforbrug jf. § 45 stk. 1 punkt 9

I følge Miljøstyrelsen vejledning giver denne bestemmelse ikke kommunen hjemmel til at stille vilkår om maksimalt vandforbrug. Kommunen skal derimod vurdere, om der er mulighed for anlægs- eller driftsmæssige optimeringer, der kan minimere vandforbruget, eller om der konkret kan fastsættes vilkår, der understøtter dette. Det kunne f.eks. være i forhold til drikkevandssystem, rengøringsmetoder mv.

Der er tale om en konkret vurdering, der i nogle tilfælde kan føre til, at andre saglige hensyn til f.eks. arbejdsmiljø og effektivitet betyder, at kommunen stiller vilkår om en mindre vandbesparende løsning. Kommunen vil således som led i almindelig sagsoplysning skulle spørge ansøger om baggrunden for evt. valgte løsninger og bl.a. på den baggrund vurdere muligheden for at anvende andre vandbesparende tiltag. Det kunne f.eks. være ved at reducere mængden af vand ved at anvende mekanisk tørrensning eller højtryksrensning. Det bemærkes også hertil, at der i lovgivningen i øvrigt er en række regler, der understøtter hensynet til at begrænse vandforbruget.

Se miljøkonsekvensrapportens pkt. 2.12.2 for nærmere beskrivelse.

Det følger af § 53, at husdyrbruget skal have en planmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af 3) Forsyningssystemer til vand og foder og 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen. Dette skal føres i en logbog jf. § 53, stk. 5, som skal opbevares i 5 og fremvises på forlangende ved tilsyn.

Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at der ikke kan stilles yderligere vilkår til minimering af vandforbruget, da der allerede gøres, hvad der er muligt på husdyrbruget, og de generelle regler for vandforbruget følges tæt.

8.11.2 § 45 øvrige punkter 7), 8), 10), 12) og 13)

Assens Kommune vurderer, at det ikke er relevant og stille vilkår jf. punkterne 7), 8), 12) og 13) i denne sag. Punkt 11) er der stillet vilkår til under lugt, men ellers dækkes kravet under særreglerne for IE-husdyrbrug.

8.12 Særregler for IE-husdyrbrug jf. kapitel 17

8.12.1 Miljøledelse § 51

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2. Stk. 2:

- 1) Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) Fastsætte miljømål,

- 3) Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

Stk. 3: IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1 – 5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

8.12.2 Miljøledelse – oplæring af personale § 52

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning
- 3) Planlægning af aktiviteter
- 4) Beredskabsplanlægning og –styring
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr

Jf. stk. 2 skal IE-husdyrbruget udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold der følger af ovenstående punkter. Materialet skal være tilgængelige for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

8.12.3 Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab § 53

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde følgende betingelser:

Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og –spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Beredskabsplanen

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder

- 2) Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt jf. punkt 1) – ikke en erstatning for med 10 årsbeholderkontrol ordningen.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planerne i forbindelse med tilsyn.

8.12.4 Fodringskrav § 55

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

8.12.5 Energieffektiv belysning § 56

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i 5 år og kunne forvises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

8.12.6 Støvemissioner fra staldanlæg § 57

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvend en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggende ved hjælp af et luftrensningssystem.

8.12.7 Overholdelse af vilkår og krav § 58

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav til indretning og drift, IE-brug og årlig indberetning, og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

8.12.8 Årlig indberetning til kommunen § 59

IE-husdyrbrug skal engang årligt indsende følgende informationer til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 51, stk. 3.
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 53, stk. 5.
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskravet, jf. § 55.

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer til kommunen. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår og sendes samlet til kommunen.

IE-husdyrbrug skal dog ikke indsende informationer, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

8.12.9 Ophør § 60

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4b i lov om forurennet jord anvendelse.

Ved ophør forstås:

- 1) Ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget
- 2) Når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven
- 3) Situationer omfattet af § 59 a, stk. 2 i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

8.13 Sammenfatning

Der er søgt om husdyrgodkendelse til produktion af smågrise og slagtesvin i de eksisterende og et nyt staldanlæg på et samlet produktionsareal på 6.676 m². Der opføres ny staldbygning i forlængelse af en eksisterende stald. Der blev i august måned 2024 efter anmeldelse meddelt husdyr- og byggetilladelse til opførelse af ny foderlade og to kornsiloer, som i skrivende stund kan være under opførelse. I denne ansøgning er der ligeledes et ønske om opførelse af nyt udleveringsrum.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen, herunder miljøkonsekvensrapporten og denne redegørelse. I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for husdyrbruget på Moselundvej 1. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle husdyr- og miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af husdyrbruget.

8.14 Offentlighed/Naboorientering af ansøgning

Der er foretaget naboorientering af ansøgningen af de omboende i en konsekvenszone på 1.224 meter ved digitalpost den 13. februar 2025 og samtidigt hermed blev ansøgningsmaterialet offentliggjort på kommunens hjemmeside jf. § 60, stk. 2 i husdyrbrugloven. I orienteringsbrevet og på hjemmesiden blev der givet mulighed for at komme med bemærkninger til det ansøgte. Der indkom bemærkninger fra en enkelt omboende.

I bemærkningerne blev det indledningsvist påpeget, at udvidelser af husdyrbrug i Assens Kommune med øgede emissioner ikke ansås at være i overensstemmelse med kommunens klimastrategi om at forbedre miljøpåvirkningen af klimaet, øge biodiversiteten og nedbringe kommunens CO₂ udslip. Der blev givet udtryk for, at det kunne være hensigtsmæssigt, hvis husdyrudvidelser kunne gennemføres uden emissionerne i bedriftens nudrift blev forøget. Det blev også oplyst, at uagtet at bemærkningerne kommer fra en omboende uden for geneområdet for lugt, så kan der alligevel i perioder opleves både gødnings- og staldlugt. Der registreres afsætning af alger på tag og de hvide husfacader med det til følge, at overfladerne jævnlige skal behandles med algefjerner. Det er usikkert, hvilket landbrug disse gener kommer fra. Der er bemærkninger til antallet af transportere, hvor en forøgelse heraf vil give anledning til øgede gener. Der er bemærkninger til det landskabelige, hvor det i ansøgningen er oplyst, at anlægget er afskærmet af skove, hegn, træer og terræn og beliggende langt fra offentlig vej. Det bliver her med rette gjort opmærksom på, at dette må være en fejl, hvilket det også er. Husdyrbruget ligger ud til Bogenesvej, hvor det meste af anlægget tydeligt kan ses fra vejen. Afslutningsvis oplyses, at bemærkningerne ikke handler om en enkelt husdyrproduktion, men om det principielle i kommunens varetægelse af dets egen klimapolitik.

Det er ikke muligt i denne sag at tage stilling til holdninger til kommunens klimastrategi i forhold til den konkrete ansøgte udvidelse af husdyrbruget. Ligeledes er det heller ikke muligt i sagen at afvige fra den gældende lovgivning, der regulerer erhvervsmæssigt dyrehold. Problemet med alger og algevækst har tidligere været

behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet. I en konkret sag fra en anden kommune er der givet følgende fra klagenævnet:

”Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at især fugtighed, temperatur og næringsstofftilførsel, blandt andet i form af kvælstof, er af stor betydning for vækst af alger. Hvis de gunstige forhold for alger i form af passende fugtighed og temperatur i forvejen er til stede, vil øget kvælstofindhold i luften medføre øget vækst af alger på planter og bygningsflader.

Teknologisk Institut har i en undersøgelse af blandt andet algers vækst på murværk, tegl- og betontage konkluderet følgende:

”Algevæksternes virkning på materialerne viser generelt ingen tegn på risiko for skader, der kan have indflydelse på materialernes konstruktive levetid.”

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af rapporten, at selv om algevækst under visse omstændigheder kan være en reel gene for naboer til et husdyrbrug, så er det en gene, der først og fremmest er af æstetisk karakter.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke, at den risiko for forøgede algebelægninger, som kan være en følge af naboskab til et husdyrbrug, i almindelighed kan begrunde, at der fastsættes vilkår, som er videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning, der skal fastsættes i overensstemmelse med gældende regler.”

De øvrige forhold i bemærkningerne synes at være behandlet under de respektive afsnit i denne redegørelse.

8.15 Offentlighed/Naboorientering af udkast til husdyrgodkendelse

Et udkast til husdyrgodkendelse blev offentliggjort på kommunens hjemmeside den 28. marts 2025, hvor der samtidig blev sendt orienteringsbrev herom til de samme omboende, som blev orienteret om ansøgningen. Det er ikke kommet bemærkninger til udkastet inden for den lovpligtige periode på 30 dage fra offentliggørelsen.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

